

Budgetuppföljning och prognos oktober 2025

Bygg- och miljönämnden

Innehållsförteckning

1.	Bygg- och miljönämnden	3
1.1	Organisationsbeskrivning	3
2.	Verksamhetsåret 2025	3
2.1	Viktiga händelser och beslut under året	3
2.2	Projekt	4
2.3	Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter	4
3.1	Driftredovisning	5
3.2	Åtgärder för att nå budget i balans	6
3.3	Investeringsredovisning	6
4.	Medarbetare	6
4.1	Analys av nyckeltal	7

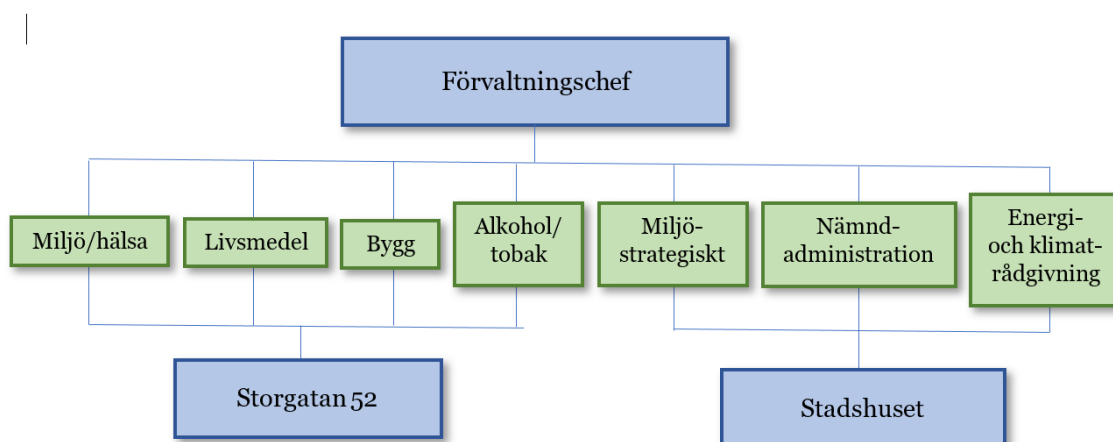
Budgetuppföljning med helårsprognos för ekonomi och verksamhet avrapporteras till kommunstyrelsen vid fem tillfällen varje verksamhetsår: efter mars, maj, augusti (delårsrapport) och oktober. Efter december månad görs årsbokslut. Delårsrapporten och årsbokslutet går vidare till kommunfullmäktige.

1. Bygg- och miljönämnden

1.1 Organisationsbeskrivning

Bygg- och miljönämnden har till uppgift att fullgöra kommunens uppgifter inom plan- och bygg, miljö- och hälsoskydd samt alkohol- och tobaksområdet.

Nämnden har ett övergripande ansvar för miljö-, klimat- och energifrågor.

Bygg- och miljönämnden har fyra verksamhetsområden där tre är myndighetsutövning och ett är strategiskt arbete med miljö-, klimat- och energifrågor. Myndighetsutövningens tre delar är kopplat till olika lagstiftningar: plan- och bygglagen, miljöbalken, livsmedelslagen samt alkohol- och tobakslagstiftning.

2. Verksamhetsåret 2025

2.1 Viktiga händelser och beslut under året

I juli och december 2025 kommer det ske förändringar i plan- och bygglagen samt i plan- och byggförordningen. Detta innebär förändringar för vad som kräver bygglov respektive bygganmälan. I och med dessa förändringar kan det innebära färre intäkter då fler åtgärder blir bygglovsbefriade eller befriade från bygganmälan.

1 januari 2025 tog bygg- och miljönämnden över ansvaret för alkohol- och tobaksområdet som är ett nytt område för nämnden. Det har krävt att

förvaltningen sett över sina rutiner, arbetssätt och ett helt nytt område att sätta sig in i.

Med ett ansträngt ekonomiskt läge har förvaltningen inte kunnat återbesätta den tjänst som arbetade med förorenade områden. Förvaltningen har en utmaning med att kunna arbeta med dessa arbetsuppgifter då nämnden tappat resurser och kunskap inom området under 2025. Att området är ett nationellt prioriterat område försvårar att nå det nationella målet. Arbetet med förorenade områden är en utmaning Tranås kommun har ca 300 st. objekt inom förorenade områden och förvaltningen arbetar med flera stora pågående ärenden som kräver många handläggningstimmar.

Nämndens kostnader är till största del personal- och licenskostnader vilket har gjort att verksamheten behövt se över sin organisation. I och med det ansträngda ekonomiska läget har förvaltningen identifierat en övertalighet inom byggenheten.

För att nå en budget i balans och med en övertalighet på bygglovshandläggare har förvaltningen under hösten försökt hitta ett samarbete med någon annan kommun. Sedan den 6 oktober har förvaltningen inlett ett samarbete med Kinda kommun där de köper 50% av en bygglovshandläggare, samarbetet kommer fortgå till 19 december. För en mer långsiktig lösning kommer det ske en pensionsavgång tidigare än planerat. Det kommer även att ske en omorganisation i kommunen som kommer att innebära att miljöstrategen inte längre kommer att ligga under bygg- och miljöförvaltningen.

Den nya riskklassning för livsmedelsanläggningar som började gälla 1 januari 2024 resulterade i ca 30% färre timmar, vilket fortfarande är ett omställningsarbete för förvaltningen.

Samtidigt fortgår arbetet med att effektivisera ärendehantering och digitaliseringsarbetet på förvaltningen.

2.2 Projekt

Strategiskt arbetar nämnden med bland annat vattenfrågor och under 2025 är det ett projekt om reduktionsfiske i Säbysjön för att se om vattenkvaliteten kan förbättras.

2.3 Omvärldsbevakning samt framtida utmaningar och möjligheter

Förvaltningen har påbörjat ett arbete kring ett förbättrat NKI efter att mätningen sjunkit i 2024 års mätning och med ett krav från kommunstyrelsen om ”att arbeta för ett kraftigt förbättrat NKI” har en handlingsplan tagits fram. Denna

handlingsplan ska nu implementeras i förvaltningen och är ett arbete som kommer att behöva prioriteras. Det kommer innebära ett stort arbete från förvaltningen och kommer ta mycket tid i anspråk från att till exempel utföra tillsyn. Arbetet kommer att innebära större mängd möten men även ändrat arbetssätt, rutiner och en ny funktion i form av en enkät som ska skickas ut efter våra besök. De svar som kommer in till förvaltningen ska sedan tas om hand och utvärderas.

Byggkonjunkturen är fortsatt svag vilket antal projekt och storleken på projekten som hanteras av nämnden visar, vilket resulterar i lägre intäkter. Många mindre kommuner upplever samma sak medans större kommuner som Linköping och Jönköping inte påverkas lika starkt. Flertalet av landets kommuner har i god tid äskat för medel för att klara det ekonomiska läget. I och med övertalighet inom bygg och det avslut av tjänst som gjorts under hösten kommer förvaltningen endast att ha 2 bygglovshandläggare från 7 november.

För tillsynen enligt miljöbalken och livsmedelslagen är verksamhetsplanen förvaltningens mål och utmaning. Där pågår ett förbättrings- och effektiviseringsarbete, med att komma ut på mer tillsyn men också att börja tidsredovisa för att på ett bättre sätt kunna följa upp förvaltningens arbete men även nå en högre kostnadstäckning.

Klimatfrågan är en stor utmaning och hur kommunen ska klara sin del av minskade koldioxidutsläpp. Många åtgärder genomförs men det räcker inte för att klara kommunens koldioxidbudget. Fler åtgärder kommer att krävas de kommande åren.

Inom energi- och klimatrådgivning kommer det under hösten att komma mer information från Energimyndigheten om hur arbetet ska ske framöver. Idag samarbetar Tranås med Eksjö, Nässjö och Vetlanda. Idag är den tjänsten finansierad med bidrag från Energimyndigheten. Om detta bidrag tas bort har nämnden inte utrymme för denna tjänst. Inte heller de andra kommuner i samarbetet har då möjlighet till att fortsätta samarbetet som tidigare. En kontakt har tagits med berörda kommuner för att informera om detta, arbetet kommer att fortsätta under hösten.

3. Ekonomisk analys

3.1 Driftredovisning

Verksamhet (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Bygg och miljönämnd	538	548	-10
Byggheten	2 508	2 463	45
Befarat underskott	-2 237	0	-2 237
Energi- och klimatrådgivning	110	98	12
Miljö- och hälsa myndighetsutövning	4 666	3 489	1 177
Miljö- och hälsa ej myndighetsutövning	1 272	560	712
Alkohol- och tobakshandläggning	316	218	98
Totalt Bygg- och miljönämnden	7 173	7 937	-203

Byggekongjunkturen är fortfarande svag och antalet inkommande ärenden är inte tillräckligt många eller omfattande för att avgifterna ska nå de budgeterade nivåerna och täcka kostnaderna.

Ett arbete kring hur mycket tillsyn som görs av miljö- och hälsoskyddsinspektörer pågår för att effektivisera arbetet. Utifrån de resurser som finns behöver man kartlägga hur mycket tillsyn som utförs och hur mycket arbete som görs som inte är debiterbar tid. Under de senaste åren har miljökontoren i Sverige fått ökade uppdrag från andra myndigheter, men förvaltningens budgetram har inte justerats utifrån detta. Ett exempel är den nationella tillsynsstrategin som kräver mer rapportering och administration men även mer krav på att arbeta med förorenade områden. Förvaltningen har börjat tidsredovisa för att kunna påvisa vilka arbetsuppgifter som tar mest resurser i anspråk.

3.2 Åtgärder för att nå budget i balans

Nämnden påverkas av lågkonjunkturen inom bygg, alla kostnader har setts över för att minimera underskottet. Att minska personalstyrkan var den enda lösningen för att nå en budget i balans. En pensionsavgång har tidigare lagts och personen i fråga kommer jobba till den 7 november, denna åtgärd kommer dock inte ha någon påverkan på 2025 års budget. Det kommer även att göras en omorganisation inom kommunen som kommer innebära att tjänsten som miljöstrateg inte längre kommer att vara under bygg- och miljönämnden.

Ytterligare åtgärder som förvaltningen har gjort under 2025 för att nå en budget i balans är att kurser och konferenser har prioriterats, vakanta tjänster har inte

blivit tillsatta och tjänstledigheter har beviljats. Konsekvenser för dessa prioriteringar är att nämnden prioriterar ned arbetet med förorenade områden under 2025 och 2026. Nämnden kommer prioritera tillsyn och myndighetsuppdraget.

3.3 Investeringsredovisning

Avdelning (tkr)	Budget 2025	Prognos 2025	Avvikelse
Bygg och miljö – digital agenda	250	65	185
Totalt Bygg- och miljönämnden	250	65	185

Bygg- och miljöförvaltningens investeringsbudget ska bidra till att utveckla det digitala arbetet. Förvaltningen kommer under 2025 inte hinna utveckla det digitala arbetet i den grad som var enligt plan på grund av resursbrist inom området.

4. Medarbetare

Nämndens arbete med arbetsmiljöfrågor sker genom aktiviteter tillsammans med hjälp av hälsoinspiratör och hälsogrupper. Förvaltningen arbetar även med anonyma medarbetarenkäter för att få en skattning i hur man upplever arbetsmiljön.

Behovet av rekryteringar är ojämnt, vid tidigare rekryteringar har nämnden lyckats få tag på rätt kompetens men det har krävt flera omgångar av annonsering och omtag i rekryteringen.

4.1 Analys av nyckeltal

Nyckeltal utfall 2025-10	Kvinnor	Män	Totalt	Utfall 2024-10 (totalt)
Antal anställda (st)*	9	8	17	17
Andelen heltidsanställda (%)*	88,9%	100%	94,1%	94,1%
Sjukfrånvaro total (%)**	7,7%	5,21%	6,56%	1,96%
Sjukfrånvaro kort (dag 2-14) (%)**	1,01%	3,95%	2,35%	1,06%
Sjukfrånvaro lång (>181 dagar) (%)**	0%	0%	0%	0%
Kostnad för sjukfrånvaro (tkr)**			274 tkr	63 tkr
Kostnad för övertid (tkr)**			13 tkr	15 tkr

*Per aktuell månad

**För perioden 2025-01-01 till och med aktuell månad

Förvaltningen har en liten personalgrupp på sjutton personer som är jämt fördelat mellan kvinnor och män och med en låg sjukfrånvaro. Under åren har förvaltningen haft en låg sjukfrånvaro med mest korttidsfrånvaro.